

Verdiskapning

Norsk natur selger.

Naturen og naturopplevelsene er viktigste årsak til å besøke Norge. Det er i alles interesse å støtte miljøtiltak som bidrar til bevaring av norsk natur og grunnlaget for fremtidige inntekter. Vi opplever cruiseindustrien som miljøbevisst og med sterk vilje og evne til å møte miljøkrav.

Cruisebransjen legger igjen mye penger i Norge – og det kan bli mer i årene fremover.

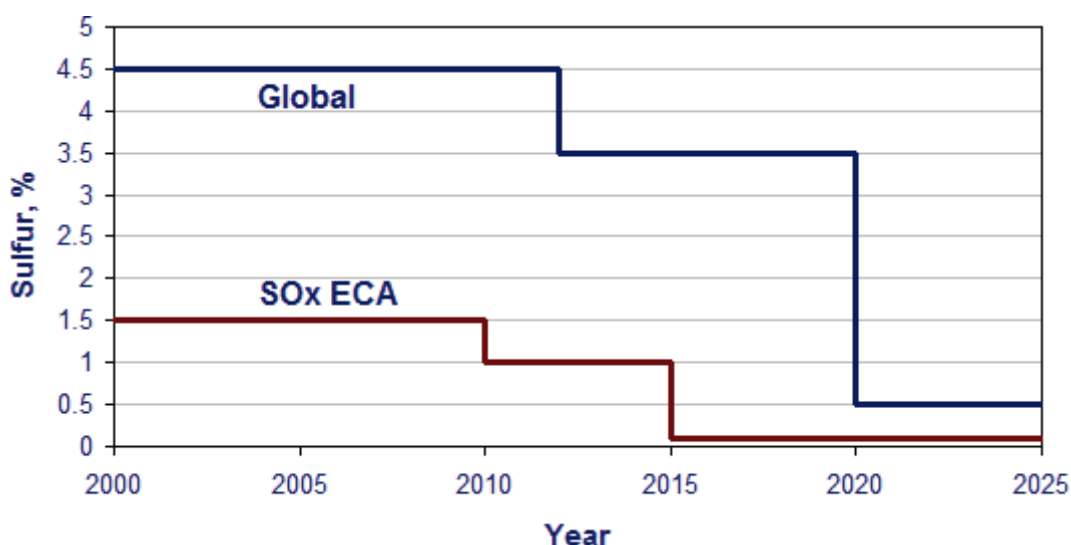
Turistundersøkelsen Innovasjon Norge gjorde i 2014 viste et snittforbruk pax/dag på **860 kroner**. Med 2,7 millioner dagsbesøkende i 2016 gir det et samlet inntektsanslag på **2,3 milliarder** kroner. I tillegg kommer avgifter, vederlag og gebyrer i området ¼ milliard kroner (286 kroner pax/dag). I sum ca. tre milliarder i kroner på årsbasis. Cruise har stor betydning for både små og store attraksjoner og tilbydere langs hele norskekysten.

Den økende cruisetrafikken, og ikke minst snuhavnsvirksomheten, forventes å medvirke til ytterligere verdiskapning i bransjen.

Norsk leverandørindustri kommer i tillegg med leveranser av teknologi, utstyr, avfallshåndtering, forsyninger mm.

Miljø.

IMO (International Maritime Organization) er FN's spesialiserte organisasjon for sikkerhet og forebygging av marin forurensing. IMO setter de internasjonale reglene for maritim næring og dermed også for cruise. Havområdet mellom Norge og UK sør for 62. breddegrad (Ålesund) er fra 2015 definert som SOx ECA (Emission Control Area) med særskilt strenge krav til utslipp av SOx. Fra 2015 er grensen 0,1% svovel, som enten må møtes ved å bruke marin diesel med maksimalt 0,1 % svovel, eller rense eksosen slik at tilsvarende effekt oppnås. Fra 2020 skjerpes utslippskravet vesentlig globalt; fra 3,5% til 0,5%, men fortsatt 0,1% i ECA.

Nye krav – mindre utslipp

Fra 2016 trådte IMO NOx Tier III i kraft. I praksis betyr dette kravet at alle skip med byggestart (kjølstrekk) etter denne dato må utstyres med maskineri som reduserer utslippene med 75% i forhold til tidligere krav. I en global cruiseverden vil dette kravet ha stor miljømessig betydning der skipene trafikkerer. Kravet motiverer til LNG- drift, dual fuel-løsninger, avanserte renselanlegg, batteri – og hybridløsninger.

Landstrøm – hva må til?

Cruiseskip benytter amerikansk standard med 60 HZ. Dette krever frekvensomformer for landstrømanlegg.

1. Investere i anlegg på land.

Investeringskostnadene er den største barrieren for å bygge landstrømanlegg. Teknologien er tilgjengelig og det er etablert standarder for landstrømstilkobling. Tilkobling for tre cruiseskip parallelt koster ca. 140 millioner kroner. Dette er kostnader som overstiger mulig inntjening ved salg av energi.

2. Pilotprosjekt

Bergen er Norges største cruisehavn og er godt egnet som testpilot for en norsk satsing på landstrøm til cruiseskip. Bergen Havn ønsker å ta denne oppgaven.

3. Lav nettleie og kraftpris

Lav nettleie og konkurransedyktig kraftpris vil være et viktig insentiv for å gå over til landstrøm. Betydelige offentlige tilskudd forutsettes, likeså utstrakt samarbeid mellom relevante havner og rederier.

Cruise kan gi opphoping av mennesker.

Når tusenvis av turister kommer til en destinasjon i løpet av kort tid, så kan det særlig på mindre steder gi noen utfordringer. Dette setter krav til planlegging, koordinering og gode infrastruktur- og logistikkløsninger.

Cruise er det mest forutsigbare segmentet i norsk reiseliv. År i forkant vet man når skip anløper og avgår, hvor mange gjester det er om bord, og hvor mange som skal i land. Dette gjør at det for en destinasjon er mulig å planlegge godt. Det ligger selvsagt et ansvar i å balansere trafikken på et nivå som både gir cruiseturistene og de landbaserte turistene gode opplevelser på en destinasjon, samtidig som lokalbefolkningens interesser ivaretas. Trenden i dagens cruiseindustri er at skipene blir større. Dermed må destinasjonene ha et bevisst forhold til hvor mange man kan håndtere samtidig. Noen destinasjoner har innført begrensinger. Se for øvrig CNs webside og Quality Guidelines.

Vi tar sikte på mer utfyllende informasjon om verdiskapning og inntekter når ny statistikk foreligger, og ikke minst utfyllende informasjon om miljøtiltak, som etablering av incentivordninger for miljøvennlige skip, og andre miljøtiltak som berører Norge og Svalbard.

Bergen, 02.11.17 CN/IT